

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popodne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petih a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inserati peti vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — — — CELJE, Kocenova ulica 12. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

V PRIČAKOVANJU USPEHOV

Optimistične napovedi o uspehu pogajanj v Ženevi in Lausanni — Napovedi angleškega tiska o nalogah lausanske konference

London, 14. junija. Francoski ministrski predsednik Herriot je med vožnjo v Ženevo sprejel poročevalca »Daily Maila« in mu na vprašanje, ali upa, da bo prišlo v Ženevi tokrat res do kakšnih konkretnih sklepov, izjavil: To se razume, sicer sploh ne bi šel v Ženevo! V nadaljnjem razgovoru je Herriot naglasil svoje veliko prijateljstvo in občudovanje za Macdonalda, ter izrazil prepričanje, da pričo tolike dobre volje morajo priti uspehi. Tudi v Lausanni se bo našla rešitev, ki bo dovela do obnove mednarodnega zaupanja. Če bo prišlo do ustavitve oboroževanja, bo že s tem dosežen velik uspeh, ker se v tej dobi ne bo smelo graditi nobeno novo napadalno orožje. Macdonald označuje v svoji izjavi,

ki jo je podal »Daily Telegraph«, potek razgovorov s Hooverom za srečen predznak nadaljnjih pogajanj v Ženevi in Lausanni. Največje važnosti je dejstvo, da se v teku razgovorov v Parizu niso pojavile nobene težkoče, ki bi ovirale nadaljnja pogajanja.

London, 14. junija. g. »Times« izjavljajo, da bo imela po lausanskih posvetovanjih londonska gospodarska konferenca nalogo odstraniti s sveta odvisno konkurenco. Pariški komunikatori pravijo nado, da se bo konferenca v Lausanni končala z uspehom. »Daily Herald« je mnenja, da bodo imeli državniiki v Lausanni in Londonu priliko popraviti zmote preteklosti. Pred vsem je treba ukiniti zaporo nad vsemi vojnimi dolgovi. Če bo Evropa edina, bodo morale popustiti tudi Ameriške

zdržene države. Lausanska konferenca bo imela nalogo znižati carinske tarife in odstraniti kreditne omejitve. »Daily Express« meni, da bo morala konferenca v Lausanni rešiti vprašanje reparacij in vojnih dolgov. Trenutno ne plačuje nihče in tudi v bodoče ne bo nihče plačeval, pa se vendar Amerika upira, da bi se udeležila konference. List zahteva od angleških državnikov, naj izjavijo, da Anglija ne zahteva ničesar več od svojih dolžnikov, pa tudi sama ne bo nič več plačala. »News Chronicle« je mnenja, da je lausanska konferenca boljše pripravljena kot so bile vse ostale dosedanje mednarodne konference. Priscen potek razgovorov med Herriotom in Macdonaldom zbujajo optimizem.

Seja senata

Minister dr. Kramer namestnik ministrskega predsednika — Dva nova senatorja — Jutri pride v razpravo zakon o pobijanju draginje

Beograd, 14. junija. Današnja seja senata je bila kratka. Predsedoval je podpredsednik dr. Fran Novak. Po odobrenju zapisnika je bil prečitan ukaz, s katerim je imenovan minister trgovine in industrije g. dr. Albert Kramer za namestnika ministrskega predsednika in zunanjega ministra dr. Marinkovića za dobo njegove odsotnosti v inozemstvu. Nato je bila prečitana interpelacija senatorja Gavrilice. Cerovića na finančnega ministra o delovanju šefa katastrske uprave v Skoplju Ljubisava Ilića. Minister za šume in rude je sporočil, da bo na eni prihodnjih sej odgovoril na interpelacijo senatorjev Marjanovića in tovarišev o znani šumski aferi, pri kateri je bila oškodovana država za velike vsote. Nato je bilo prečitano poročilo verifikacij-

skega odbora o verifikaciji mandatov naslednikov senatorjev Petrovića in Mitrovića, ki sta podala ostavko. V senat prideta Gjuro Kostur, odvetnik iz Zemuna in Jordan Cvetković, industrijec iz Niša. Poročilo verifikacijskega odbora je bilo soglasno sprejeto. Po prečitaniu večjega števila prošelj in pritožb je senat prešel na dnevni red in izvolil odbor za proučitev konvencij o vodnem režimu z Rumunijo in klinških sporazumov z Avstrijo in Švicco. V odboru sta iz dravske banovine dr. Miroslov Ploj kot član in dr. Janko Rajar kot namestnik. Seja je bila nato zaključena. Prihodnja seja bo jutri popoldne ob 17. Na dnevnem redu bo poročilo odbora, ki je proučil zakon o pobijanju draginje.

Grške notranje homatije

Venizelos namerava odgoditi volitve do jeseni — Nezadovoljstvo v armadi — Zarote na vse strani

Atene, 14. junija. g. Kljub vsem izjavam iz vladnih krogov se v Atenah trdovratno širijo govorice, da hoče Venizelos nove volitve odgoditi tja do avgusta. Govori se, da bo armada v primeru, če bi pri teh volitvah zmagali rojalisti, nastopila proti parlamentu in za vsako ceno preprečila, da bi bil bivši kralj Jurij pozvan iz inozemstva in zopet ustoličen na grškem prestolu. Medtem se je pojavilo v armadi pomi-

sleka vredno gibanje. Baje so bile že na raznih krajih razkrite častniške zarote in je bilo baje v zvezi z njimi aretiranih 30 letalskih častnikov, med njimi tudi nekaj višjih. Ministrski predsednik Venizelos je bolehen in bo v kratkem odpotoval na lečenje v Francijo. V času njegove odsotnosti bo baje prevzel vladne posle Gonatas, ki je bil že leta 1922. ministrski predsednik v revolucijski vladi.

Čudne razmere v Bolgariji

Ropi, napadi, atentati in umori so na dnevnem redu

Sofija, 14. junija. AA. Včeraj ob 2. popoldne je bil sredi Nehrokopa izvršen napad z bombami in z revolverji na novizvoljena občinska odbornika v Nehrokopu Borisa Bakalceva in na arhitekta Svetoslava Narlijeva. Oba sta bila hudo ranjena. Zdravniki dvomijo, da bo Narlijev ostal pri življenju. Napad so izvršile štiri osebe, eno je policija že prišla. Drugi bodo v najkrajšem času v rokah pravice. Aretirani na-

padalec se imenuje Stojka Krstilov in je bil kandidat na listi za občinske volitve. Le slučaj, da ob tistem času ni bilo mnogo ljudi na trgu, je pripisati, da ni bilo drugih žrtv.

Veliko razburjenje je izzvala v Sofiji tudi ugrabitev sina narodnega poslanca Rusinova, katerega so neznanici pod pretezo, da je pozvan na policijo, izvabili iz stanovanja in nato odvedli neznanu kam.

Začetek praških sokolskih dni

Prvi dan vsesokolskega zleta je z nastopom praškega sokolstva dosegel velik uspeh

Praga, 14. junija. V nedeljo so šele nastopili na zletišču Sokoli in s tem se je vsesokolski zlet ofotijelno pričel. ČOS pa niti nedeljskega nastopa še ne prištevata med svoje velike dni, kajti nastop dijaštva in slavnostni prizori so samo uvod v predzletne svečanosti. Velike množice praškega prebivalstva so do zadnjega kotička napolnile zletišče, vreme je bilo krásno in prvi dan vsesokolskega zleta je dosegel nepričakovani uspeh. Ob 15. se je pripeljal na zletišče prezident Masaryk, ki sta ga pozdravila starosta ČOS dr. Bukovský in podstarosta minister dr. Slavik. Občinstvo je priredilo sivolasemu prezidentu viharne

ovacije, ki se niso polegale, dokler niso zadoneli prvi zvoki državne himne, ki jo je poslušalo 150.000 ljudi stoji.

Prezident Masaryk je zavzel mesto v loži, na eni strani je sedel minister dr. Slavik, na drugi starosta poljskega Sokola grof Zamojsky, kraj njega pa dr. Alice Masarykova. Prezident je z velikim zanimanjem opazoval nastop najmlajših in šele ko je postalo pred zletno sceno v senci tribun precej hladno, je odšel; pred odhodom je izrekel kratko poslanico sokolski mladini, ki jo pozdravlja in izraža svoje zadovoljstvo nad njenim nastopom.

Nastopilo je nad 30.000 učencev in

učenk. Ze od leta 1912 nastopa mladina na vsesokolskih zletih toda dečki in deklice v starosti od 6 do 9 let so nastopili letos prvič. Nastopilo jih je 12.038. Mnogo ljudi je ošlo že v drugi polovici zletne scene, vendar je pa ostalo še okrog 130.000 gledalcev. Kljub veliki množici je bil stadion izprazen v 12 minutah, kar je najboljši dokaz, da so graditelji komunikacijski problem sijajno rešili.

Atentat na dunajski parlament

Dunaj, 14. junija. »Die Stunde« poroča, da so včeraj neznane osebe vrgle bombo v poslopje parlamenta. Bomba je eksplodirala in razbila šipe na oknih. »Wiener Allgemeine Zeitung« pa zanika, da je šlo za atentat. Po mnenju tega lista so neki mladiči pobrali neke škatlo s karbidom in jo zagnali proti poslopju parlamenta. Pri tem je škatla strla eno šipo.

Ukinitev plač državnim podtajnikom v Rumuniji

Bukarešta, 14. junija. g. Finančni minister Mironescu bo na prihodnji seji ministrskega sveta predlagal, naj bi v bodoče državni podtajniki ne prejemali nobenih prejemkov več, ker bi s tem državne blaginje prištedila znatne zneske.

Republikanci za ukinitev prohibicije

Chicago, 14. junija. Včeraj se je pričel kongres republikanske stranke. Glavna debata se vodi o tem, ali naj se ukine prohibicija ali ne. Za ukinitve se zavezajo najuglednejši člani stranke, mnogi znastveniki in zastopniki velekapitala, pa tudi mnogi politiki tako, da se bo kongres najbrže z veliko večino izjavil za ukinitve prohibicije.

Viljem na »dopustu«

Amsterdam, 14. junija. Bivši nemški cesar Viljem je prvič po izgonu iz Nemčije zapustil Dorn in odšel v Candwoort, kjer se je naselil v vili bančnika von der Heyt, kjer namerava ostati nekaj tednov na odmoru.

Abesinski cesar zopet v ječi

Addis Abeba, 14. junija. g. Bivšega abesinskega cesarja Ligg Yassusa, ki je bil nedavno pobežnil iz zapore, v katerem je predsedel že 16 let, so čete Rastafarja našle v skrivališču in ga zopet aretirale.

Za eno klotuto šest mesecev zapore
Marsailles, 14. junija. Španski delavec Anzanares, ki je 13. maja udaril bivšega španskega kralja Alfonza, je bil včeraj obsojen na 6 mesecev zapore.

Pred splošno stavko v poljski tekstilni industriji

Varšava, 14. junija. d. Ob zaključku posvetovanj tekstilnih delavcev in strokovnih organizacij je bilo sklenjeno, da se proglasi v tekstilni industriji splošna stavka. Pričetek stavke bo določen te dni. Stavkalo bo 30.000 do 40.000 delavcev.

Grandi na potu v Lausanne

Rim, 14. junija. g. Po zadnjih razgovorih med ministri, je Mussolini včeraj prejel zunanjskega ministra Grandija in finančnega ministra Mosconia in jima dal zadnje direktive za lausansko konferenco. Zunanji minister Grandi je sinoči odpotoval iz Rima.

Ne nasedajte razširjevalcem lažnih vesti

Opozorilo vinogradnikom glede zatiranja šmarnice

Banska uprava razglašala:
Ministrstvo za kmetijstvo je izvedelo, da se med ljudstvom širijo lažne vesti, da so državne oblasti odredile, da se morajo v najkrajšem roku izkrciti vsi vinogradi samorodnic (neposredno rednih hibrid). To daje povoda sumnji, da se širjenje takih lažnih vesti vrši z namenom izzvati med ljudstvom nezadovoljnost proti državnim oblastem. Ministrstvo kmetijstva je zaradi tega odredilo, da se proti razširjevalcem takih vesti postopa najstrožje po zakonu.

Nadalje izdaja kmetijsko ministrstvo sledeča pojasnila:

- Po čl. 23. zakona o obnavljanju in pospeševanju vinogradništva je prepovedano razmnoževati in saditi samorodnice (neposredno rodne hibride kakor šmarnica, izabela, klinton, jork madejra in dr.), in to iz razloga, da bi se vzdržala kvaliteta naših vin na dostojni višini in bi se jim ohranil dober glas.
- Po § 12. zakona o vinu je prepovedano spravljati v promet in prodajati vina od samorodnic.
- Potemtakem krčenje že obstoječih vinogradov samorodnic ni obvezno in vsakdo, ki jih že ima, lahko take vinograde še nadalje ohrani, toda ne sme vina iz teh vinogradov spravljati v promet in prodajo, nego mora to vino zadržati doma za lastno potrebo in mora plačati za vsaki trs samorodnic banovinsko takso v predpisanem iznosu; za dravsko banovino torej za sedaj 0.15 Din letno od trsa.
- V interesu zdravja samih lastnikov takih vinogradov s samorodnicami in čla-

nov njihovih družin, kakor tudi v interesu ohranitve dobrega glasu naših vin ter živahnije kupčije z našim vinom doma in v inozemstvu je, da svoje vinograde samorodnic precepajo ali izkrcijo in na njihovo mesto zasađijo izbrane domače vinske in namizne sorte vinske trte; če pa zemljišče ni primerno za vinograd, naj ga zasađijo s sadnim drevjem ali ga uporabijo za druge kulture; to tem prej, ker za domačo potrebo neporabljenega vina od samorodnic ne morejo in ne smejo nikomur prodati, ker je to kaznivo po vinskem zakonu z zaporom 7—30 dni in z denarno globo 100 do 10.000 dinarjev ali z eno od teh kazni; ako bi se tako vino našlo v prometu, se zapleni in uniči ali denaturira in prodaja v korist državnega kmetijskega sklada.

Kraljevska banska uprava je v okvirju proračunske možnosti doslej dajala nagrade za precepjanje šmarnice ter dodeljevala brezplačno trse za izkrceno šmarnico, oziroma dajala denarne prispevke za nabavo trsa za izkrceno šmarnico; v manj ugodnih legah je dajala prispevke za nabavo semen za druge kmetijske kulture. Dalje je po vseh vinogradnih srezih kakor tudi na banovinskih kmetijskih zavodih prirejala tečaje za precepjanje šmarnice in razdeljevala brezplačno gumijevе trake za precepjanje.

V kolikor bodo denarna sredstva na razpolago, se bodo v bodoče te akcije nadaljevale, o čemur bodo občinski uradi obveščeni s posebnim razglasom. — Za bana, pomočnik: dr. Pirkmajer s. r.

Solunski bojovníki v Ljubljani

Po snočnem prisrčnem sprejemu so si gostje danes ogledali mesto, popoldne pa odpotovali na Bled

Ljubljana, 14. junija.

Snoči je Ljubljana na najprišrčnejši način sprejela drage francoske goste, bivše francoske bojovníke s solunske fronte. Slovenska gostoljubnost je sicer znana, toda sinočni prihod Francozov je bil mnogo več. Na tak način sprejme samo brat brata, ki ga je po dolgem presledku obiskal; bila je to velika manifestacija prisrčnega prijateljstva med Francijo in Jugoslavijo.

Okoli 20. so se začele zbirati množice na glavnem kolodvoru in so napolnile ves peron in obsejni trg pred kolodvorskim poslopjem. Navzočih je bilo več tisoč ljudi. Na peronu so se zbrali predstavniki društev in oblasti. Med njimi smo opazili podbana g. dr. Pirkmajerja, divizijskega generala Ilića, komandanta mesta generala Popovića, župana dr. Puca, francoskega konzula Neuvillea, zastopnike Glasbene Maticе, dobrovoljcev, Streljaške družine, Osrednji odbor kluba koroških Slovencev, četo skavtov itd. Posebno častno je bil zastopnik oficirski zbor.

Ko je okoli 20.30 privzvil beograjski brzovlak z gosti, je godba 40. pešpolka zaigrala marseljezo, občinstvo pa je živahno pozdravljalo Francoze. V imenu Ljubljane je pozdravil goste župan dr. Puc, v imenu dobrovoljcev g. Jeras, podpredsednik Glasbene Maticе dr. Žirovnik pa v imenu pevskega zbora G. M., ki je bil ob priliki svoje turnee po Franciji deležen od strani organizacije bivših solunskih bojovníkov vsestranske podpore. Pevski zbor Hubadove župe je pozdravil bojovníke s pesmijo »Slovenec, Srb, Hrvat,« nakar se je iskreno zahvalil zastopnik gostov. Pred

kolodvorom je Francoze sprejel vihar navdušenega vzklíkajanja; spalir občinstva je bil tako gost, da so gostje le s težavo prišli do hotela Miklič, kjer so nastanjeni.

Danes popoldne so si francoski gosti ogledali mesto in njegove znamenitosti. Člani Avtokluba so jim dali na razpolago 14 avtomobilov. Najprej so si ogledali magistrat, nato pa škofijski dvorec. Zatem so se podali k spomeniku Valentina Vodnika, prvega pesnika prebujenja in velikega slavitelja Napoleona. Izredno je gostom ugajal Tabor, kjer jih je oficiojno sprejel odbor Sokola I. Povzpeli so se nato na znamenje našega mesta, na Grad, ter so se divili krásni oklici in vživali lep razgled raz stop. Pot jih je vedla zatem v Zavod za žensko domačo obrt, kjer so se zlasti dame zanimale za naše domače izdelke. Avtomobilska kolona je nato krenila na Mirje, da so si mogli gosti ogledati ostanke Emone, starodavni rimski zid. Znamenitosti muzeja so francoske bojovníke zadivile, čeprav so imeli za ogled le kratke čas na razpolago. Iz muzeja so se podali v Narodno galerijo, kjer so občudovali slike naših mojstrov. Skozi tivolski park so se nato odpeljali na Bellevue, kjer jih je čakala majhna zakuska. Od tu jih je vodila pot v Trgovsko zbornico. Okoli 13. so se podali v spremstvu francoskega konzula k spomeniku Ilirije in tam položili venec. Sledilo je kosilo v »Zvezdi«, kjer so bili navzoči tudi zastopniki oblasti. Gospoda bana, ki se mudi v Beogradu, je zastopal dr. Egon Stare. Po kosilu so se odpeljali na Bled.

Kontrola uvoza zdravil

Beograd, 14. junija. AA. Minister za socialno politiko in narodno zdravje je s soglasjem ministra za trgovino in industrijo in finančnega ministra predpisal pravilnik o posebnih takсах za dovoljenje uvoza zdravil biološkega izvora. Vsaka tuja trdka, ki bi rada uvažala zdravila biološkega izvora v našo državo, mora to storiti preko svojih pooblaščenih zastopnikov. Zastopniki so dolžni prijaviti nadzornim uradom v Beogradu in Zagrebu naslove svojih skladišč in njihove izpremembe. Za dovoljenje uvoza se plača taksa 500 do 5000 Din enkrat za pet let v razmerju s številom preparatov, ki bi se uvozili v dobi, ko dovoljenje traja. Čas se šteje od dneva, ko se plača taksa. Po petih letih se mora dovoljenje obnoviti. Dovoljenje se izda samo za preparate, navedene v prošnji. Če kateri zastopnik želi uvoziti kakšen nov preparat, mora zaprositi za ponovno dovoljenje in plačati takso 500 do 5000 Din.

Dovoljenje se izda samo za osebo in se ne more prenesti na drugo. Taksa za dovoljenje se plača v taksnih znamkah in se nalepi na dovoljenje. Takse so oproščeni

centralni higijski zavod, šola narodnega zdravja, univerzitetne in druge strokovne državne ali samoupravne ustanove. Vsa trdke, ki imajo dovoljenje za tuje preparate, morajo plačati predpisano takso v enem mesecu, tiste, ki te izdelke že uvažajo, pa so dolžne navesti si dovoljenje najdelj v treh mesecih po tem, ko stopi v veljavo ta pravilnik.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA

Devize: Amsterdam 2274.55 — 2287.91, Berlin 1326.82—1337.62, Bruselj 783.22 do 787.16, Curih 1097.35 — 1102.85, London 206.29 — 207.89, New York ček 5596.38 do 5624.64, Pariz 221.31—222.43, Praga 166.56 do 167.42, Trst 287.57—289.97.

SOKOL

INOZEMSKÉ BORZE

Curih. Beograd 9.05, Pariz 20.167/8, London 18.825, New York 512, Bruselj 71.375, Milan 26.25, Madrid 42.20, Amsterdam 207.275, Berlin 121.175, Sofija 3.71, Praga 15.18, Varšava 57.40, Bukarešta 3.06.

Dnevne vesti

— Državni strokovni izpiti za zdravniške uradnike iz sarske, dravske, vrbske in primorske banovine bodo 14. junija ob 8 v soli narodnega zdravja v Zagrebu. Kandidati morajo postopati po pravilih O. br. 277 z dne 9. januarja 1932 objavljenih v »Službenih novinah« 22. januarja 1932.

— Promocija. V petek 10. t. m. je promoviral na univerzi v Gradu naš primorski rojak, g. cand. med. Viktor Čerček, rodom iz Trsta, za doktorja splošne medicine. Mlademu doktorju iskreno čestitamo!

— Argentinski gen. konzulat v Zagrebu. Sedaj generalnega konzulata republike Argentine je prenehal v Beogradu v Zagrebu, ker je Zagreb trgovsko središče naše države in je v njem tudi izseljeniški komitariat.

— Ekskurzijski odsek JUU priredi v nedeljo 19. t. m. za učiteljsko in po njih vpeljane goste enodnevni izlet. Pot bo vodila izletnike iz Ljubljane v Škofjo Loko skozi Poljane do Gorenje vasi. Povratek preko Logatec in Vrhnike v Ljubljano. Vožnja in kosilo za osebo 55 Din. Prijave sprejema tajništvo JUU, Ljubljana, Frančiškanska ul. 6 do četrtka 16. t. m.

— 800 mornarjev brez dela. Poročali smo že, da čutilo posledice gospodarske krize tudi naše parobrodne družbe, ki morajo omejevati in deloma celo ustavljati promet. Doslej je šlo počivati že 29 naših parnikov in naravna posledica je, da je ostalo okrog 800 mornarjev brez dela.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno in toplo vreme. Včeraj je bilo jasno samo v Beogradu, drugod pa bolj ali manj oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Zagrebu 27, v Ljubljani 26,4, v Beogradu, Sarajevu in Skoplju 25, v Splitu 24, v Mariboru 22,2. Davi je kazal barometer v Ljubljani 762,3, temperatura je znašala 13,2.

— Kmetje ubili 10 volkov. V okolici Bosanske Breda in Derwent se je pojavilo zadnje čase mnogo volkov, ki so napravili kmetsko mnogo škode. Kmetje so organizirali lov na volkove in so jih pobili 10.

— Dekleta in sebe oklaj. V nedeljo ponoči je ustavljen brezposelni delavec Franjo Golub v Zagrebu 23. letno Dragico Fanjak in ji začel prigovarjati, naj gre z njim. Fant je že dolgo lažil za Dragico in ji zaman vsiljeval ljubezen. V nedeljo je bil povrh še malo oklajen in je začel dekleta neumljivo obdelavati z nožem. Ko se je Dragica vsa okrvavljena zručila, je nasilnež pobegnil. Dekleta so prapelnjali v bolnico, kamor so pa kmalu pripeljali tudi fanta, ki se je v samomordnem nameri oklaj z nožem.

— Svoje ljubico zaklal. V Novem Sadu je zaklal v nedeljo zjutraj mizarski pomočnik Jovan Takač svojo ljubico Vilmo Nagz, potem si je pa prerežal žile na rokah. Fant in dekle sta stanovavala skupaj in često sta se prepirala ali celo preteptala. Ko so prihiteli sosedje, je bilo dekle že mrtvo, fanta so pa vsega okrvavljeneza prepeljali v bolnico.

— Usodno spanje na železniških tračnicah. Na okotirni progi podjeteja šipale blizu Jajca se je pripetila v nedeljo huda nesreča. Na tračnicah je zaspal 16-letni pastir Mujo Karahodžić. Po prosti je privozila motorna drezina, ki je pastirja pregazila. Kolesa so mu šla čez glavo in trebuh.

— Neprijeten okus in duh v ustih odstrani takoj odlična, osvježujoča Chlorodont zobna pasta. Tuba 8 Din.

Pri ljudeh z nerednim delovanjem srca povzroči kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice, če ga popijete vsak dan zjutraj na tešče, lagodno milo iztrebljenje črevesja. Zdravniki za srčne bolezni so prišli do rezultata, da učinkuje »Franz Josefova« voda tudi pri težkih oblikah srčne hibe sigurno in brez nevarnosti. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

— Dan ruske kulture. Proslava dneva ruske kulture se bo vršila jutri 15. t. m. ob 18. v dvorani Trgovskega doma (Gregorčičeva ul. 27). Po slavnostnem govoru predsednika Ruske Matice univ. prof. dr. Evgena Spektorskega bodo sledile pevске točke in recitacijske točke v izvedbi: 1. g. Cirile Škerlj-Medvedove, članice Narodnega gledališča; 2. g. Franje Bernot-Golobove in gđ. Herte Arko (petje); 3. g. M. Nablocke, članice Narodnega gledališča; 4. g. L. Marikine-Krivicke, članice kijevskega gledališča, 5. g. M. Mavcarove ter g. režiserja Cirila Debeverca, Emila Kralja, člana Narodnega gledališča in dr. N. Preobrazenskoga (recitacija). Pri klavirju g. Reinhold Gallatia. Vstop prost. Vabljeni so vsi prijatelji ruske kulture.

— Pogreb matere-mučenice. V nedeljo popoldne so prepeljali zemsko ostanko pokojne gospe Marije Landrove, matere naše nacionalne žrtve Rudolfa Lundra na pokopališče k Sv. Križu. Pred hišo žalosti se zapeli »Pantje zboru na vasie turobno žalostino« »Človek gled doganjanje svojo, na kar se je začel pomikati žalni spreved. Značilno za našo mentaliteto in nacionalno mišljenje je, da se pogreb matere-mučenice ni udeležilo nobeno narodno društvo in da ni na njeni zadnji poti spremljali noben predstavnik naše javnosti. Ob tej priliki naj še omenimo, da stoji skoraj že dogotovljen in izklesan spomenik Rudolfa Lundra že 20 let v mestni šupi na Kodeljevem in da se nihče ne zgahe, da bi ga končno postavili na grobu pri Sv. Križu ali pa kje v mestu. Če je prevelik ali potreben predelave, naj se to vendar uredi. Dolžnost naroda je, da spoštuje svoje nacionalne žrtve!

— J. Čerček sv. Krištofa v Ljubljani bo v kratkem povečal. Zato bodo morali vsi spomeniki z grobov za cerkvijo proč. Lastniki nagrobnih spomenikov teh grobov

imajo do 30. junija čas, da jih odstranijo in da poskrbe za te svoje grobove. Po 30. juniju, ko se bo začelo delo povečanja, jih bo odstranilo podpisano društvo, ako bi jih lastniki ne. Prosimo vse, da se takoj zglasijo v pisarni duhovniškega urada na Dunajski cesti št. 52 med 9. in 10. uro dopoldne ali 5. ali 7. zvečer. — Društvo za zidavo cerkve sv. Cirila in Metoda pri Sv. Krištofu v Ljubljani.

— J. Oporoka g. Roberta Kolimanna. Kakor je bil vse svoje življenje plemenit in blag, tako je svoje plemenitost pokazal pokojni veletrgovec g. Robert Kolimann tudi v svoji oporoki, v kateri se je spomnil cele vrste narodnih društev, organizacij in humanih ustanov, katerim je zapustil večje vsote denarja. Oporoka bo razslušena po pogrebu jutri dopoldne.

SOKOLSKO DRUŠTVO LJUBLJANA IV

priredi

JAVNO TELOVADBO

v nedeljo 19. t. m. ob 1/2 16. uri na VOJASKEM STRELIŠČU na Dolnjiški cesti

— J. Seznam hišnih prebivalcev je zlasti potreben v veži večnadstropnih hiš. Kako neprijetno je, če pride človek v večjo stanovanjsko hišo, pa ne ve, ali stanuje doleteni, ki ga išče, v pritličju, prvem, drugem ali tretjem nadstropju. Povpraševati je treba pri strankah, kar pa je neprijetno in zamudno. V mnogih novejših večnadstropnih hišah nalepimo na take sezname, kar dela čast hišnim gospodarjem. Zato je še veliko večjih stanovanjskih hiš, v katerih ni seznama, pa bi bilo ustrezno z njim domačinom in tujcem, ki prihajo v naše mesto.

— J. S cveticami okrašena okna nam razveseljujejo oči in srce. Nobeno okno, zlasti še na odprtih prometnih ulicah, bi ne smelo biti brez rož. Res, da vidimo že v marsikateri ulici z ljubimi cveticami ozaljšana okna, vendar je še vse preveč praznih, mrtvih oken in to še po živahnih ulicah in cestah. Ga. K. je okrasila s cveticami celo zidano vrtno ograjo pri svoji hiši na Vrtači. Torej krasimo okna in balkone!

— Grenčica »Franz Josefa« je preizkušena pri bolečinah žolca in ledvic, pri žolčnih kamnih in zlatenici.

— J. Sokol I. Tabor poziva one sestre in brate, kateri so prijavili svojo udeležbo na vsesokolskem zletu, da se udeležijo sestankov dne 16. in 22. t. m. ob 20. uri v društveni telovadnici. Udeležba je oba večera obvezna in je v zvezi z izdajo za zlet potrebnih legitimacij. Zdravo! Vadiateljski zbor.

— J. Sokol Ljubljana-Tabor globoko obžaluje smrt brata Roberta Kolimanna, ki si je za zgradbo Sokolskega doma na Taboru pridobil neprecenljivih zaslug kot velik dobrotnik. Tabor bo večni pomnik velike dobrotljivosti blagopokojnika. Članstvo se vabi, da nepozabnega brata spremlja na njegovi zadnji poti v kraj ali v civilu z znakom, društvenim praporom in godbo danes ob 16. izpred hiše žalosti. Mestni trg 7. Zbirališče članstva ob pol 16. uri na Taboru. Uprava.

— J. Sokolsko društvo Vič in Društvo za vzdrževanje Sokolskega doma na Viču se udeležijo pogreba br. Roberta Kolimanna v slavnostnih krojih s praporom. Pozivamo vse brate, da se udeležijo pogreba našega dobrotnika polnoštevilo. Zbiramo se ob trideset na štiri na Mestnem trgu št. 7.

— J. Družba sv. Cirila in Metoda pozivlje vse svoje člane in odbornike, da se udeležijo pogreba velikega dobrotnika CM družbe, g. Roberta Kolimanna. Zbirališče na Mestnem trgu danes ob trideset na 4. popoldne.

— J. Občnega zbora društva Narodnega doma snoči ni bilo zaradi nesklepnosti: sklican bo za 28. t. m. ter se bo vršil ob vsaki udeležbi.

— J. Produkcija šole Glasbene Matice koncem letošnjega šolskega leta bo v petek, dne 17. t. m. ob pol 5. uri pop. v Filharmonični dvorani. Na produkciji nastopi 32 gojencev oddelka za klavir, violino in čelo. Vstop je prost proti nakupu programa, ki stane 2 Din.

— J. Pevski zbor Glasbene Matice. Drevi ob 20. uri vaja mešanega zbora.

— J. Mesto venca na krsto blagopokojnega g. Roberta Kolimanna daruje 100 Din za slepec trdka Buzzolini.

— J. Teletino po 10-12 Din kg nudi stojnica Zajc Anton. 359-n

— J. Karmah, najboljši grafolog sedanjosti, sprejema obiske v hotelu »Soča«.

— J. Nesreča. Na veselemu je včeraj popoldne neki avtomobil povozil 50-letnega doinarja Avgusta Marinka, stanujočega v baraki na Mesarski cesti. Marinka je bil poškodovan na obeh nogah in so ga morali prepejati v bolnico.

Opozorilo!

Cenjeno občinstvo prosim, da vsakogar, ki bi ponujal ali prodajal blago pod mojim imenom ali govoril, da je imel isto blago razstavljeno na ljubljanskem veselemu, takoj prijaviti meni, da zamoram proti takim elementom postopati pravnim putem. — Na veselemu sem imel samo jaz razstavljena angleška blaga, kar edino jaz zastopam v Dravski banovini svetovno firmo May & Hammet Ltd. iz Anglije.

KARL M. HAM, Kranj.
Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Palača Hranilnice dravske banovine pod streho

Stanovanj bo v nji 24 in 1. novembra se bodo stranke lahko že vselile

Ljubljana, 14. junija.

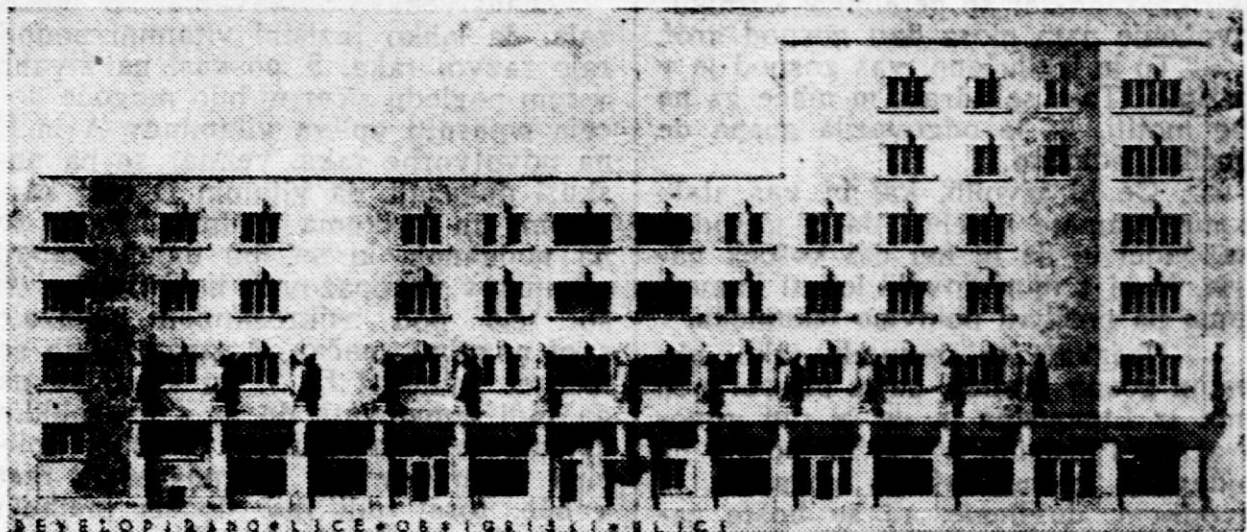
Radovedno so postajali snoči ljudje na križišču Igriske in Simon Gregorčičeve ulice. Iz palače Hranilnice dravske banovine, ki stoji v trikotju med obema ulicama in dramskim gledališčem, so namreč odmevali zvoki harmonike, vmes se je čul žvenket kazarcev, pa zdravice in napitnice.

Krasna, moderna palača Hranilnice dravske banovine je namreč pod streho in zato so pili likof. Snoči se je na stavbi zbralo vse delavstvo s tehničnimi vodji vred, okrog 17. je pa prisel tudi senator dr. Vladimir Ravnihar, za bansko upravo g. Narte Velikinja, navzočih je pa bilo tu-

veak je prejel kot nagrado enodnevno plačo.

Kakor smo že lani poročali, se je Hranilnica dravske banovine, oziroma njen Pokojniški sklad odločil zgraditi moderno stanovanjsko palačo v trikotju med Simon Gregorčičevo in Igrisko ulico ter dramskim gledališčem na parceli, ki je bila last zavoda in ki meji na dosedanja zgradbo stanovanjske palače Hranilnice dravske banovine. Delo je bilo oddano najcenejšemu ponudniku stavbniku g. Miroslavu Zupanu.

Nova palača bo lepo, deloma štiri, deloma petnadstropno poslopje z mnogimi

di več predstavnikov Hranilnice dravske banovine ter stavbnik g. Miroslav Zupan in inž. g. Herman Hus, ki je napravil načrte za stavbo.

Zbrane goste in delavstvo je nagovoril v imenu hranilnice senator dr. Ravnihar, ki je poudarjal, da Hranilnica dravske banovine ni zavod, ki bi kopičil dobičke, niti ni ustanova za osebne koristi, temveč je bila v prvi vrsti ustanovljena v človekoljubne namene, v korist bližnjega in javnosti sploh. To je dokazala tudi, ko se je odločila za gradnjo stanovanjske hiše v času, ko je gospodarska kriza na višku. Tako na eni strani lajša brezposelnost, na drugi pa daje zasluzka obrtnikom in trgovcem, poleg tega bo pa znatno omiljeno še vedno občutno pomanjkanje stanovanj. Poslepje je že pod streho in ogled je pokazal, da je grajeno solidno in da delo lepo napreduje. G. senator je izrekel zahvalo vsem, ki so pripomogli, da je delo tako lepo napredovalo, posebej se je pa še zahvalil stavbniku g. Zupanu, inž. g. Husu in delavcem za njihov trud in poštrevnost. Zaključil je nagovor z željo, naj se delo uspešno nadaljuje, da bo stavba kmalu dograjena. Delavci so bili pogoščeni in

lokalni in stanovanji. V pritličju v fronti Igriske ulice bodo 4 lokali, pod njimi pa skladišča. Vsa nadstropja so rezervirana za stanovanja, ki jih bo 24, in sicer: 12 dvosobnih, 7 tri- in štirisobnih, poleg tega pa bosta še dve stanovanji za samce. V prvem, drugem in tretjem nadstropju bosta po 2 dvosobni, 2 trisobni in 1 štirisobno stanovanje, v četrtem eno samsko, 2 dvosobni, večja in manjša terasa, 2 pralnici, 2 likalnici in velika sušilnica za vso hišo. V petem nadstropju bo eno samo samsko stanovanje. Vsa stanovanja bodo imela elektriko, plin, vodovod in telefon. Stavba, ki bo zgrajena v dveh zvezanih traktih, bo imela dvojne stopnišče, dve osebni in dve toverni dvigali. V fronti proti dramskemu gledališču bo palača štiri-, v fronti proti Simon Gregorčičevi ulici pa petnadstropna.

Lopate so prvič zapele na stavbišče lani 10. septembra, včeraj je bilo poslopje pod streho in 1. novembra se bodo lahko stranke že vselile. Z novo palačo bo zaseden vsa stavbni kompleks v tem delu mesta in bo stavba, ki bo priključena prejšnji palači hranilnice, zaključila celoto. Stroški bodo znašali okrog 5 milijonov Din.

Konec žetve na veselemu

Konec veselejma je še posebno pokazal, da se gospodarska kriza ljudem ne pozna dosti

Ljubljana, 14. junija.

Motijo se tisti, ki mislijo, da se je postavil ves svet na glavo, odkar ljudje tarnajo. Nekateri so celo pričakovali, da bo naš veselejem letos napovedal konkurz že prve dni. Toda pri nas se gode čudeži, zmaguje optimizem ter je bil ves veselejem en sam edinstven čudež — namreč zato, ker je bil letos najbolj obiskani, čeprav trobi ves svet, da živimo v najhujši gospodarski stiski.

Ta gospodarska kriza se je očitovala zlasti na veselejmskem veseljenem prostoru, kjer je snoči dosegla višek, ko je zmanjkalo cvička in drugih dobrot, ljudi je pa še vedno tiščal denar. Takšni žalostni gospodarski znaki so se začeli pojavljati v živalskem paviljonu že pred 18., ko bi se kmalu ugalala koja podjetnih Belokranjcev zaradi strahotnega suše. Ljudje so se ustavljali pred pultom kar mehanično in umirali ob žetjo, toda zoper takšno krizo ni leka. Ljubljanci so baje povsem osušili Belokranjino — toda žetjo si še vseeno niso ugasili. Da dostojno proslave zaključek veselejma, so se zbrali zvečer na veseljenem prostoru.

Hrup je bil hujši kot v Babilonu že pred vzhodom. Ni mala reč, saj smo imeli te dni na tivoliskem veseljenem prostoru kar dva cirka in še pol tuceta drugih pripomočkov za morsko bolezen. Prava sedma nebesa so pa bila znotraj, kar se je zdelo zlasti nekaterim devicam, ki so postajale pred vzhodom kot biblijske device brez olja. Nihče jih ni odrešil, kajti tudi na veseljenem prostoru so mnoge pogrešale olje in nihče ni opazil njihovega nepopisnega gorja v splošnem veselju. Ob ograji avtodroma so stale kar v špalirju, vendar jih ni nihče niti opazil. Stališe so tudi na vrtiljak in tiste vrazje stopnice na toboganu so jih mikale, kjer lahko tako ritmično privzdiguje noge brez vsake baletne šole, da se oznožijo kot v parni kopeli.

V dreverodu so se pa kosali neumorni prodajalci pod marelimi in pod kostanjmi. Okrog njih so se zbirali ljudje kot njega dni okrog prerokov. Zlasti je bil priljubljen oni, ki je prodajal nekakšna pisala, posnemal je pujskovo kruljenje, kar se je zdelo ljudem najbolj duhovito in so se nepopisno zabavali, moč je pa pogrešal še nekaj rok, ker ni mogel niti ustreči vsem kupcem.

In teh prodajalcev je bila še cela vrsta, vsi so prodajali najpraktičnejše novosti, mnogo bolj izpopolnjene od tistih, ki so jih prodajali lani. Tudi v tem pogledu človeštvo čudovito napreduje.

Bilo je pa tudi poskrbljeno za plemenito zabavo. Zvočniki so trobili takšne ganljive in sladke, da je mladino kar vilo. Še preden je začela brusiti pete na plešistu.

Tudi v tem pogledu se ni nič spremenilo od lani, vedni zakoni vladajo v življenju in na našem veselemu. Ljudje so lani prav tako disali cviček kot ga letos in zdaj jih skrbijo bodočnost kakot kot jih je vedno — kot lanski sneg. Kajti takšno veselje ter zabava sta pač zato, da ljudje lahko odlože skrbni in denar, da jim ni treba več tarnati ter govoriti o krizi. Zato bi pa morali prireditelji čim več veselja, da bi ustreli ljudem in bi bilo veselo na svetu. O tem bi morali razmišljati tudi na svetovnih konferencah. Dobro bi bilo, da bi sklicali takšno konferenco na našem veselejmskem veseljenem prostoru. Nedvomno bi zmagal optimizem na mizi in pod njo.

Znižali smo cene vsem oblačilom. — Oglejte si zalogo!

J. MAČEK, Ljubljana, Aleksandrova 12

Slovinci v Ameriki

V okraju Oranville, država California, je bil izvršen strašen zločin. 17-letni Anton Luzovec je priznal sodniku, da je 23. aprila ustrelil svojega očeta, s katerim sta usodnega dne kopala zlato rudu. Starega Luzovca so našli mrtvega, v hrbtu mu je tičalo pet krogel. Sin je najprej izpovedal, da so ga ustrelili neznani moški iz zasede, pod tezo dokazov je pa končno zločin priznal. Izgovarjal se je, da sta se z očetom spila, da mu je oče grozil z nožem in da ga je ustrelil v silobranu. Oče je bil baje velik nasilnež in je fanta ter svojo ženo tudi večkrat pretepal. Mladega Luzovca so zaprli.

V Clevelandu je 14-letni Karel Osolin z bencinom snažil avtomobil. V roki je držal električno žarnico, ki se je neačdoma razkrela in se je bencin vnel. Hipoma je bil nearečni deček v plamenih. Goril je kakor živa bakla. Prihitieli so sosedje, ki so ga vrgli v travo in povzljali, da so zadušili ogenj. S hudimi opeklinami so fanta prepejali v bolnico, kjer se bori s smrtjo.

V Clevelandu je nekdo osleparil Marijo Volkovo za 220 dolarjev. — V Clevelandu je umrl Janez Turk v starosti 57 let. Pokojni je bil doma iz Loškega potoka. Zapustil je ženo, dve hčeri in tri snove. — V Portlandu, država Oregon, so 1. maja pokopali Miho Jakšerja. Pokojni je bil rojen 1. 1874 v Lokah pri Prečali, v Ameriki je bival 34 let. Zapustil je ženo in več otrok. — V Pittsburghu je podlegel operaciji France Dornik, star 32 let, doma iz Vrhovske vasi pri Kostanjevici.

Članom banovinskega odbora JRKD

Po nalogu začasnega predsedstva banovinske organizacije JRKD sklicujemo I. sejo banovinskega odbora, izvoljenega na banovinski skupščini dne 5. t. m., za nedeljo 19. junija ob 11. uri v Celju v dvorani Celjskega doma.

Dnevni red obsega:

1. Otvoritev.
 2. Poročili ministrov dr. Kramerja in Ivana Puelja.
 3. Konstituiranje predsedstva banovinske organizacije, volitev predsednika, podpredsednikov, blagajnika in referentov ter imenovanje tajnika.
 4. Predlog tajništva glede delokroga referatov (odsekov) in volitev članov odbora. Razgovor o smernici dela banovinske organizacije v splošnem.
 5. Slučajnosti.
- Navodila glede potovanja v Celje prejmejo odborniki v prihodnjih dneh.
- V Ljubljani, dne 11. junija 1932.
- Začasno banovinsko tajništvo.

Jutri dobite

1,000.000!

KDAJ IN KJE, POVEMO JUTRI NA TEM MESTU!

Iz Celja

— Sprejemni izpiti za prvi razred gimnazije se vrše 24. in 25. junija ob 8. Prošnje, naslovljene na ravnateljstvo drž. realne gimnazije v Celju in kolkovane s kolekom za 5 Din, se vlagajo pri ravnateljstvu od 20. do 23. junija. Prošnjam je priložiti rojstni in krstni list in izpisevalo čez IV. razred osnovne šole (izkaz o šolskem napredku). Nepravilno opremljene prošnje se ne bodo sprejemale. Izpit se opravlja iz slovensčine (pisмено in ustno) in matematike (samo ustno). Ravnateljstvo drž. realne gimnazije v Celju.

— Vážno filmsko protituberkulozno predavanje v Celju. V okviru protituberkulozne tedna priredi krajevna protituberkulozna liga v Celju predavanje o tuberkulozi s predvajanjem filma »Dva brata«. Predstava se bo vršila v četrtek 16. t. m. ob pol 2. v tukajšnjem Mestnem kinu za odrasle brezplačno. Ker je film zelo posređen, poučen in zanimiv, se vabijo vsa društva in občinstvo, da se predstave zanesljivo in polnoštevilno udeležijo.

— Mestni kino v Celju ostane drevi in jutri zaprt.

— Izgubljeno. V nedeljo zvečer je bila med potjo od Teharja do Krekovega trga v Celju izgubljena 800 Din vredna zlata ženska zapetna ura. V soboto 11. t. m. popoldne je izgubila v Prešernovi ulici uboga delavica ves svojo tedenski zaslužek v znesku 240 Din. V nedeljo 12. t. m. zvečer je izgubil star vpokojenec med potjo od Lave do Ljubljanske ceste denarnico, v kateri je imel 210 Din gotovine in več kuponov od dvignjene pokojnine. Pošteni najhiti naj oddajo najdeno pri celjski mestni policiji.

— Celjsko pevsko društvo ima pevске vaje v tekočem tednu v naslednjem vrstnem redu: drevi za ženski zbor, jutri 15. t. m. za moški zbor in v petek 17. t. m. za mešani zbor. Ker so vaje zelo važne zaradi nedeljskega koncerta v Celjskem domu in je treba naštrčiti za 2 himni, je udeležba vseh pevki in pevcev nujno potrebna.

— Skioptično planinsko predavanje. Drevi ob pol 21. bo v risalnici deške mešanske šole v Vodnikovi ulici zelo zanimivo, obenem pa skrajno šaljivo skioptično predavanje o našem in tujem planinskem rajju. Pridite polnoštevilno!

— Pri nedeljski invalidski tomboli, za katero je vladalo med vsemi sloji izredno veliko zanimanje, so zadeli glavne dobitke: Ignac Gorjup iz Štor (radio aparat), Anica Borine iz Galicije (moško kolo), Maks Fridrich iz Celja (pohištro), Matevž Širak iz Laškega (otomano), Jožefa Rebernakova iz Zavodne (moško obleko), Franjo Hauptman z Gorice pri Petrovčah (1 tono premoga), nato je bilo še 8 večjih tombolskih dobitkov, 50 petkov v vrednosti 3500 Din, 90 četvork v vrednosti 3150 Din, 150 trojk v vrednosti 2250 Din in 240 dvojek v vrednosti 1440 Din. Odbor se vsem darovalcem dobitkov, kakor tudi udeležencem tombole najtopleje zahvaljuje.

— Smrtna kosa. V celjski javni bolnici je umrl v nedeljo 12. t. m. v starosti 38 let g. Franc Schroll, trgovski sodnik pri celjski tvečki Dušan Zangerger. — N. v m. p.

ŠAH

Mednarodni šahovski turnir v Sliachu

V soboto 11. t. m. je pričel v Sliachu na Slovaškem mednarodni šahovski turnir, na katerem igrajo tudi naša mojstra dr. Vidmar in Pirc. Ostali udeleženci so Bogoljubov (Nemčija), Canal (Peru), Spielmann (Avstrija), Maroczy (Madžarska) in Flohr, Engel, Rhaček, dr. Treybal, Opocensky, May, Walter ter Pokorny (vsi CSR).

V I. kolu je zmagal dr. Vidmar nad Pokornym, Pirc je prekinil v dobljeni poziciji z Bogoljubovim. Tudi vse ostale partije, Walter—Opocensky, May—Flohr, Maroczy—Spielmann, Canal—dr. Treybal in Rhaček—Engel, so bile prekinjene.

V ponedeljek 13. t. m. je bilo odigrano II. kolo, v katerem je dr. Vidmar porazil dr. Treybala, Bogoljubov Engela, Spielmann Canala in Flohr Maroczyja. Remis je bila partija Pirc—Pokorny. May je prekinil z Walterjem.

Stanje po II. kolu: dr. Vidmar 2, Bogoljubov, Spielmann in Flohr 1 (1), Pirc in Pokorny 1/2 (1), vsi ostali 0 (2).

Mie d'Agnone:

Dustolovke

Roman

Bili so trenutki, ko se je Maurice vpraševal, ali ni Georgetta še bolj hudobna kakor njena mati.

Potem sta hodili sestri vsak dan k »ubogemu norcu«... in vsak poset, ki se mu grof ni mogel izogniti, ga je tako razburil, da je dobil živčni napad, ki je bil zanj tem mučnejši, čim bolj si je prizadeval zatajiti se pred svojo okolico.

Roger in markiz sta mu vedno pripovedovala, kaj se godi v klubu; menda sta m'šila, da ga to zanima.

Grof de Cizeret je strašno trpel. Videl je okrog sebe ljudi, ki so bili brez izjeme prepričani, da ni pri zdravi pameti, da je blazen, in tako se je začel nazadnje sam vpraševati, da-li res ni duševno bolan.

Kakšen interes naj bi imeli vsi ti ljudje na neprestanem zatrevanju, da je blazen, če bi v resnici ne bil?

Od tistega dne, ko ga je začel mučiti ta dvom, je bil grof mračen in potrt. Potem se je začel bati samote, ki so se v nji rodili dvomi.

Toda milostno naključje ga je pustilo štirindvajset ur brez poseta in ta čas je zbral svoje misli. Čim bolj je razmišljal, kaj se je zgodilo v njem in okrog njega, tem bolj se mu je svetilo v glavi. Videl je stvari, kakršne so bile v resnici, presojal je vrednost ljudi, ki je imel z njimi opraviti, in prišel je do spoznanja, da je pri zdravi pameti.

Samo nekaj ga je vznemirjalo, namreč odsotnost notarija Dubertina in to, da so vsi molčali o možu, ki bi mu mogel pomagati iz obupnega položaja.

Naslednjega dne je prišla slučajno gospa de Marillac in privedla s seboj simpatičnega mladeniča, ki se mu je pa takoj poznalo, da je s kmetov.

Prejšnjega dne je bil prišel ta mladenič h gospodi de Marillac in ji dejal z močnim limousinskim naglasom:

— Pri nas smo zvedeli, gospa, da je naš gospod težko bolan.

— Kdo pa ste? — je vprašala gospa de Marillac.

— Najemnik posestva gospoda grofa in gospe grofice, — je odgovoril prišlec.

— Čemu ste pa prišli v Pariz? — je vprašala Georgettina mati na videz brezbržno.

— Prišel sem k našemu gospodu v poslovnih zadevah. Naš gospod grof, mi to dobro vemo, potrebuje mnogo denarja, in ker smo našli na njegovem posestvu ležišča krasnega kamna, sem prišel vprašat gospoda, ali želi, da bi začeli kamen lomiti.

— Trenutno, — je odgovorila gospa de Marillac, — je gospod grof preveč bolan, da bi se mogel pečati s trgovskimi zadevami. Bomo videli pozneje, ko odloči sodišče, kaj bo z njegovimi posestvi, in ko se bo mogla gospa grofica posvetiti upravljanju dohodkov, ki jih potrebuje zase in za svojega moža; za moža izda namreč mnogo denarja.

— O, Cizeret bi jih preživel še mnogo, — je dejal prišlec; njegov obraz je bil tako bedast, obenem pa tako lakav, da je Georgettina mati pomislila:

— To je pravi kmet, zabiti in domisljiv, a pohlep po denarju se mu pozna že na obrazu.

— To pa še mi vse, — je nadaljeval prišlec, — toda ker ste mati gospe grofice, morete urediti to zadevo z menoj sami. Meni to zadostuje, če je v rodbini bolnik, ne smejo zato drugi zavračati ali metati proč denarja, ki se jim ponuja. Denar je denar.

Vedno, kadar je gospa de Marillac slišala o denarju, je napela ušesa.

— Zakaj pa gre? — je vprašala. — Kaj prav za prav hočete od gospoda grofa?

— Rad bi ga samo vprašal, če bi dovolil nam, svojim najemnikom, izkoristiti kamnolom; mi bi poskusili, dobiček bi pa seveda delili.

— Dovoljenje lomiti kamen vam da gospa grofica, prijatelj moj, — je odgovorila gospa de Marillac.

— To bi nam bilo v veliko čast in zelo bi bili veseli, če bi imeli dovoljenje gospe grofice; toda pri nas kokiši ne kikirikajo, dokler so petelini v kurniku; dovoljenje nam mora dati gospod grof.

— To je izključeno, vaš gospod je v norišnici. Tam se zdrav, in nihče ga ne sme motiti, — je odgovorila gospa de Marillac odločno.

— Če bi izvolili, kaj bi vas stalo, če me vzamete s seboj, da bi gospoda vsaj videl in da bi mu dal kosček papirja, ki bi z njim dovolil lomiti kamen, njemu pa pošiljati polovico izkupička.

— Počakajte tu trenutek, takoj obvestim gospo grofico, da je prišel njen kmet iz Limousina in da bi rad govoril z njo. Pojasnite ji vse to, potem pa pojdeva h grofu, vašemu gospodu. In če odkloni, dovoljenje, a j se boste zadovoljili z dovoljenjem gospe grofice??

— Seveda... — je odgovoril prišlec in se bežasto zarežal. — Če ne dobiš tega hleba, se moraš zadovoljiti s krajcem.

— Bože moj, kako zabiti so ti kmetje! — je mrmrala gospa de Marillac, hitel k svoji hčerki.

— Denar! — je vzkliknila Georgetta, ko ji je mati povedala, kdo in po kaj je prišel, — denarja človek nikoli ne sme odkloniti. Odvedite tega tepčka v norišnico, mama, če mu je res toliko ležeče na tem, da vidi svojega gospoda, preden sprejme dovoljenje od mene.

— Pojdiva h grofu, — je dejala gospa de Marillac, vrnivši se h kmetu, ki ga je vzela k sebi v kočijo. — Grof je blazen, dragi moj, — besno blazen, — je ponovila, da bi docela prepričala kmeta. — Zato se bojim, da greva zaman. Toda končno vztrajajte na svoji prošnji in morda, ker ste iz Limousina, kakor on...

— Na kolena padem in roke mi poljubim. O, saj ga dobro poznam. Bil sem njegov ljubljenelec in on moje prošnje ne bo odbil, on bi mi tega nikoli ne storil. Ko sta prispela v norišnico, je dejala gospa de Marillac pazniku, ki ju je vodil h grofu:

— Upam, da mu bo malo odleglo po temle obisku. Ta fant je z njegovega posestva in grof ga bo vesel.

Komaj je paznik odprl celico grofa de Cizereta, je kmet planil v njo. Hitel je naravnost h grofu, ga prijel za roko in mu jo poljubil. Pri tem mu je pa stisnil v roke listek in zašepetal:

Paradižniki povzročajo raka?

Po mnenju nekaterih učenjakov so v paradižnikih mikrokroorganizmi, ki povzročajo raka

Prebivalci nekaterih krajev trdovratno zatrjujejo, da paradižniki pogubno vplivajo na raka. So celo ljudje, ki mislijo, da paradižniki naravnost podpirajo to strašno bolezen. Ker so pa profesorji medicine že opetovano ugotovili, da te trditve niso brez podlage, so začeli preiskovati vpliv paradižnikov na človeški organizem. In rezultat je bil presenetljiv, kajti izkazalo se je, da paradižniki posredno res podpirajo ali pospešujejo proces raka. S tem pa seveda ni rečeno, da so paradižniki nezdravi ali da povzročajo raka.

Znanstvena raziskavanja so pokazala, da lahko različni vitamini podpirajo razvoj raka. S poskusi na živalih v tem pogledu sicer ni bilo mogoče docela pojasniti vpliva vitaminov A in B na novotvorbe raka, vendar so pa poskusi dokazali, da vitamin B rast karcinoma in sarkoma podpira. Tako so na podganah, ki so jim dajali mnogo vitaminov B, opazovali novotvorbe, ki so šele pod mikroskopom pokazale svoj pogubni značaj. V paradižnikih so namreč vitamini B. V tej zvezi se pa da tudi domnevati, da se s prevelikim uživanjem paradižnikov pomnoži količina vitaminov B, ki pospešuje rast vohče, torej tudi rast docela majhnih in skritih zarodkov raka. Ker se zdravniško še ne da ugotoviti, kdo ima v svojem telesu zarodek raka in kdo ne, se tudi ne da točno ugotoviti, kako daleč morejo paradižniki vplivati na postanek raka. Zaenkrat dopuščajo zdravniki samo možnost, da lahko vitamini B podpirajo tudi rast zarodkov raka.

Ugotovitev začetnega štadija raka ali zarodkov se zdravniški vedi še ni posrečila in gotovo bo preteklo še mnogo vode, predno se bo učenjakom posrečilo točno ugotoviti, od kod izvira rak in kako se začne. Zaenkrat je postanek te strašne bolezni še zavil v temo in mnenja učenjakov se v tem pogledu močno razlikujejo. Večina učenjakov je mnenja, da povzročajo raka zunanji vplivi, nekateri ga pa pripisujejo gotovim bakterijam. Tem presenetljivejšje je poročilo ameriškega raziskovalca Ch. M. Bellowsa, ki se mu je baje posrečilo s pomočjo posebnih, iz paradižnikov vzgojenih bakterij izzvati na podlagah sarkome. V zavodu prof. Askanazija v Ženevi je ameriški učenjak demonstriral svoje odkritje. In prof. Askanazy je ne samo potrdil Bellowsovo odkritje, temveč ga je celo razširil.

Prvotna domneva, da so paličaste bakterije samo v soku paradižnikov iz gotovih krajev, je bila takoj ovržena, ko so preiskali paradižnike iz Švice, Italije, Anglije, Afrike, Avstralije in Zedinjenih držav. V vseh so namreč našli bacil iste vrste, namreč bacil, ki velja za povzročitelja raka. V paradižnikih bi torej bile bakterije, ki povzročajo

prične kot rečeno jutri in bo trajala 4 dni. Matuška bo odgovarjal samo za atentat pri Anzbachu. Za obravnavo vlada veliko zanimanje in prisostvovali ji bodo tudi mnogi inozemski novinarji.

Pravilno spanje

Često človek ne more zaspati, čeprav je zelo utrujen. Mnogi ljudje pa ne morejo zaspati v tuji postelji. Odločilna je večkrat lega, v kateri hoče človek zaspati, ki pa seveda ni pri vseh ljudeh enaka. Nekateri radi spe na desni strani, da ne čutijo pritiska na srcu, drugi zopet na levi, da so jetra prosta. Ljudje, ki ležejo na hrbet, zaspe navadno lahko, zato pa večino smirje. Ležanje na trebuhu so včasih priporočali onim, ki so se bali, da bi se preveč ne zredili. Na trebuhu se leži najbolje poleti po dobrem obedu v travi. Zato je baje na kmetih tako malo debelih ljudi. Pri spanju je treba zavzeti tako lego, da telo čim manj trpi. Vsi ti nasveti pa nimajo posebne vrednosti, ker se človek med spanjem obrača. Pravijo, da se zdrav človek v spanju zelo pogosto obrača.

In zopet so Američani tisti, ki so sklenili proučiti to vprašanje. Na univerzi v Pittsburgu so skozi dve leti opazovali 150 ljudi, ki so jih v spanju med obračanjem avtomatično fotografirali, merili od časa do časa njihovo lego in ugotovili, da se zdrav človek v osmih urah spanja obrne 20 do 45 krat. Polovico tega časa prepi v eni legi po 5 minut, petino po 5—10, desetino pa 10 do 15 minut. Največ obratov je torej v kratkem času. Zdrav človek vzdrži v spanju v isti legi največ eno uro.

Izkazalo se je tudi, da je najnaravnejša lega skrčena. Čudno je, da lahko človek najdalje nepremično spi na trebuhu. Baš zato, ker narava noče, da bi se telo v spanju trudilo, sili zdravje človeka k pogostemu obračanju. Vsaka, v začetku še tako prijetna lega, postane sčasoma neprijetna, kajti človeka začne boleti oni del telesa, na katerem leži. Najboljše sredstvo za dobro spanje je torej hoteti ohraniti ves čas isto lego. Čim postane ta ali ona lega neprijetna, jo zdrav človek avtomatično izpremeni in baš v tem je spanje najmanj moteno. Ker pa dela človek v postelji vsako noč približno iste kretanje, se tuji postelji ne more takoj privaditi. Kdor pa smrči, smrči tudi v drugih legah in ne samo na hrbtu.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

KLIŠARNA

Telef. 2495

Izvršuje enobarvne in večbarvne črtne klišaje, enobarvne in večbarvne autotipije, kombinirane klišaje za navaden in finiji papir, klišaje po peroristih, slikah in risbah, rokopiših in fotografijah za razglednice, reklamne slike, vinjete

Jugografika

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 23.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znak! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo. — Najmanjši oglas 5

STANOVANJA

STANOVANJE
2—3 sob, kuhinje in pritliklin — išče stranka (4 osebe). Vseletve 1. avgusta. Plača event. za tri mesece vnaprej. — Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Snažnost 2443c.

NEDREMIČNINE

MALO POSESTVO
2 orala gozda, 1 oral njive, 1 oral sadnega vrta in travnika, prodam. Hiša se kupi zraven poceni. Od železniške postaje št. Janž na Dolenjskem oddaljeno 15 minut, od premogokopa 30 min. Cena ugodna, samo 8000 Din. — Več se izve pri Ivan Kos, posestnik, p. Krmelj, Dolenjsko. 2422

POSESTVO
v bližini farne cerkve v Rajhenburgu prostovoljno prodam. Posestvo obstoji iz hiše s 4 sobami, 3 kleti in hlev ter velik kozolec, jako rodovitne njive, travniki in gozd, vsega skupaj je 17 johov. Cena se izve pri lastniku Nikola Merkl, Stolovnik št. 29, Rajhenburg. 2421

HISO
s trgovino in pekarno, eno manjšo hišo, gospodarsko poslopje, lep vrt 4½ orala zemlje, z lepim sadovnjakom, na prometnem kraju, zaradi družinskih razmer prodaja Alojzija Kranjc, Sv. Ana, Slovenske gorice. 2440

SLUŽBE

PAR SLIKARSKIH IN PLESKARSKIH POMOČNIKOV
prvovrstnih sprejem. Nastop takoj. Slikarska delavnica Karl Stojan, Šoštanj pri Celju. 2421

KOT FOTOGRAFSKI VAJENEC
želim vstopiti v službo h kakemu fotografu v mestu ali na deželi. Star sem 30 let, po poklicu fotoamater. — Nastopim lahko takoj. — Naslov: Ferdinand Intihar, Bukovec št. 3, pošta Rob na Dolenjskem. 2437

ZOBOTREBCE
(ročni izdelek) iz mehkega ali trdega lesa, okrogle, v snopičih, brez etikete in škatlice, kupim vsako količino. Ponudbe z vzorci in najnižjo ceno je poslati na naslov: J. Martek, Beograd, Vrazova 26. 2439

RAZNO

NOGAVICE
damske svilene, perilo
SRAJCE
LJUDEVIT GLUHAK
Gospodstvska 16 (pri Levu) 56 T

NAROCATE ČEVLJE
po meri pri Petercelu, Novi trg-Breg št. 1. 60/T

Najcenejši nakup!
KONFEKCIJA — MODA
ANTON PRESKER,
Ljubljana, Sv. Petra c. 14 22/T

ČEVLJI

NA OBROKE
»TEMPO«, Gledališka ulica 4 (nasproti opere).

HIROMANT-GRAFOLOG
V. TIMOFEJEV — v hotelu »Slova«, soba 72/II, ostane do 20. junija. — Sprejema od 10. do 12. in od 4. do 6. ure. 2444

LETOVISCE
v višini najmanj 1400 m iščem za 2 osebi za par mesecev. — Lahko je enostavno in brez oskrbe. — Starkel, Kranjska gora 13. 2442

MODROCE
otomane, divane, fotelje in vse tapetniške izdelke vam nudim najceneje
IGNACIJ NAROB, Ljubljana, Gospodstvska cesta št. 16 (pri Levu) 25/T

MALINOVEC
oristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. Piccoli. Ljubljana. Dunajska cesta 6. 57/T

L. Mikuš

LJUBLJANA,
Mestni trg 15
priporoča svojo zalogo
dežnikov in solnčnikov
ter sprehajalnih palic.
Popravila se izvršujejo
točno in solidno.

POUK

STOJEPISNI POUK
Večerni tečaj za začetnike in izveščane. Vpisovanje vsak torker in soboto od 6. do 8. ure zvečer. Solnina nizka. — Kristofor učni zavod, Domobranska cesta 7/I. 2036

KUPIM

MOTORNO KOLO
350 ccm, zgoraj ventil, kupim. malo in veliko v lekarni dr. G. Piccoli. Ljubljana. Dunajska cesta 6. 57/T

Umrl nam je naš nadvse ljubljani sin in brat

Praintz Franjo

dijak IV. gimnazije v Kranju
dne 13. t. m. po dolgi mukopolni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajočce.
Pogreb bo v sredo, dne 15. junija 1932 ob ½ 6. uri popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 14. junija 1932.
Zaljubljeni starši, brat in sestra ter ostalo sorodstvo.

Mestni pogrebni: 44

Večja množina makulaturenega papirja

naprodaj po zelo ugodni ceni

Naslov pove uprava Slovenskega Naroda

JOŽEF ŠORN

slikar in pleskar

naznanjam cenj. občinstvu, da sem se preselil na Sv. Petra cesto 43 (Mencinger) ter se priporočam nadaljni naklonjenosti.